

Szép Ernő: MÁJUS

TV JÁTÉK

Furcsa, idétlenségében bájos, ironikus humorában szomorkás, s elő-elősejő tragikumában is kicsit komikus dráma zajlik le májusban, a ligetben — vagy ötven évvel ezelőtt. Egy buta kis liba, egy magát zül-lésre elszánt, de vevőt még nem talált lány kacérkodik egy hevesvérű fiatalemberrel, akít elvisz a rendőr, mert katonaszökevény. A kettejük enyelgésének végét türelmetlenül váró, öregedő férfi fel akarja magát akasztani a fára, de a lány megbirkózik vele és a halállal. Az öngyilkosjelölt ilyenkor, estefelé »szokott meghalni«: Dunába ugrani, gázcsapot kinyitni, magára löni, s mindeddig sikertelenül. Ez a kísérlete az utolsó, hiszen a lánnyal szemben elveszti a játszmat — megnyeri az életet.

Szép Ernő »Május«-ának kedves lírája és ironiája megfogja a mégoly szkeptikus nézőt is. Azt hinnők, véglegesen érdektelen már a számnunkra a szoknyavadász ficsúr, a »rózsaszívszívú« Lilike... De úgy látszik, az élet és a halál kérdése, ha elhithető módon beszélnek róla, soha sem érdektelen.

Ádám Ottó rendező valósággal egy artista ügyességével táncol a humor, a tragikum s a komikum kifeszített kötelein. Ha csak egyszer félrelép: a néző nevet, ahol sírni kellene. De nem lép félre. Az első perctől az utolsóig megtalálja azt a biztos, egységes ötvözetet, amelybe belefér Szép Ernő néha édeskés lírája, a kisemberek tragikuma, Lilike csengő-bongó üveghangja, a torzborz rendőr, és az annyiszor próbált halállal már szinte baráti kapcsolatba került, nevetségesen szánalmas öregedő férfi.

Az egyetlen szemrehányás, ami ezt a mesteri, pontos, megejtő hangulatot teremtő rendezői munkát érheti: túl hosszú az expozíció. Amikor ugyanis felhangzik Tamássy Zdenko bájosan érzélgős vursli- és verkli-zenéje, és felvillannak Fábri Zoltán modernségükben is a régi

Szabó Gyula, Agárdy Gábor, Halász Jutka

Ligetet élénkvarázsoló diszletei —, a játék még nem kezdődik. Portrékat látunk, majd az állóképsor után a portrék: rikkancs, virágáros, gyufát áruló gyerek — megelevenednek, kitűnően eljátszott monológokban mutatkoznak be. Mégis ezt a bemutatkozást elnyújtottnak érezzük, várjuk a cselekményt, amely csak akkor kezdődik, amikor a szerelmespár megjelenik.

Szabó Gyula a szökött katona szerepében kedvesen groteszk, önrónikus a »főzés« perceiben, majd kelően adagolja a más bajára érzéketlen, önző brutalitást, végül, mikor a rendőr fülöncsípi, levedlik róla minden. Halász Jutka egészséges humorát mérséklettel csillogtatja, tud vigyázni rá, hogy a Szép Ernő-i csi-csergés, enyelgés még a mai ember eszének és szívének is elviselhető legyen. Agárdy Gábor egy lehelettel realisabb alakítást nyújt, igaz, a szerepe is ezt kívánja. Nagy művészi ökonómiával, alig észrevehető eszközökkel lép vissza a halál küszöbéről az életbe

PONGRÁCZ ZSUZZA